

Ole Kasimir
planchef

Remiss: "Remiss av promemorian Genomförandet av MKB-direktivet i plan- och bygglagen (Ds 2020:19)" - KS 2020/0646

Förslag till beslut

Byggnadsnämnden föreslås besluta

att översända stadsbyggnadskontorets tjänsteskrivelse som yttrande över remissen "Remiss av promemorian Genomförandet av MKB-direktivet i plan- och bygglagen (Ds 2020:19)" - KS 2020/0646

Sammanfattning

Kommunkontoret har översänt remiss från finansdepartementet angående promemorian genomförandet av MKB-direktivet i plan- och bygglagen till byggnadsnämnden för svar till kommunstyrelsen. Europeiska kommissionen har i en formell underrättelse framfört synpunkter på hur det så kallade MKB-direktivet har genomförts i svensk rätt och remissen gäller finansdepartementets förslag till översyn av PBL med anledning av det.

Föreslagna ändringar i PBL tydliggör bland annat hur information om beslut och beslutsunderlag ska göras tillgänglig, hur lång samråd tid som krävs i ärenden där genomförandet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Föreslagna ändringar i PBL påverkar endast i mindre omfattning hur detaljplaneärenden ska handläggas. Det är heller inte sannolikt att ändringarna kommer att få någon större praktisk påverkan på stadsutvecklingen, klimatpåverkan eller andra miljöeffekter. Det finns i ett begränsat antal ärenden en påtaglig risk för att ytterligare resurser behöver tas i anspråk, vilket kan komma att förlänga plan- och bygglovsprocesserna.

Underlag för beslutet

- Stadsbyggnadskontorets tjänsteskrivelse 2020-09-03

2020-09-03

Diarienummer

BN 2020/0289

- Finansdepartementets promemoria "Genomförandet av MKB-direktivet i plan- och bygglagen", Ds 2020:19

Ärendet

Kommunkontoret har översänt remiss från finansdepartementet angående promemorian genomförandet av MKB-direktivet i plan- och bygglagen (Ds 2020:19) till byggnadsnämnden för svar till kommunstyrelsen.

Europeiska kommissionen har i en formell underrättelse framfört synpunkter på hur det så kallade MKB-direktivet har genomförts i svensk rätt. Med anledning av kommissionens synpunkter har en översyn av genomförandet inletts inom Regeringskansliet. Den del av översynen som avser plan- och bygglagen (2010:900), förkortad PBL, har resulterat i de förslag som redovisas i den remitterade promemorian.

MKB-direktivet innehåller krav på att det ska genomföras en systematisk bedömning av miljöpåverkan för projekt som på grund av sin art, storlek eller lokalisering medför en betydande miljöpåverkan.

I plan- och bygglagen gäller MKB-direktivet vissa typer av projekt:

- anläggning av industriområden
- projekt för tätortsbebyggelse, inklusive byggande av shoppingcentrum och parkeringsplatser.
- skidbackar, skidliftar och linbanor och tillhörande anläggningar,
- hamnar för fritidsbåtar,
- fritidsbyar och hotellkomplex utanför stadsområden och härmed förbundna anläggningar,
- permanenta campingplatser, och
- temaparker.

I alla detaljplaneärenden görs en undersökning om betydande miljöpåverkan för att klarlägga om genomförandet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Att planen omfattar någon av de uppräknade användningarna innebär inte att planen antas medföra betydande miljöpåverkan, utan det är de specifika förutsättningarna i varje enskilt ärende som avgör om en miljöbedömningsprocess med en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som underlag ska genomföras.

MKB-direktivet har ändrats vid flera tillfällen. I promemorian framgår att kommissionen i den formella underrättelsen menar att Sverige i vissa avseenden har genomfört direktivet på ett felaktigt sätt, däribland i plan- och bygglagen. Det handlar exempelvis om att det enligt kommissionen saknas bestämmelser som säkerställer att allmänheten informeras elektroniskt och att miljöorganisationer behöver kunna överklaga vissa beslut enligt lagen.

2020-09-03

Diarienummer

BN 2020/0289

Promemorian innehåller förslag till ändringar i plan- och bygglagen. Dessa ändringar tydliggör bland annat hur information om beslut och beslutsunderlag ska göras tillgänglig, hur lång samrådstitid som krävs i ärenden där genomförandet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. De föreslagna ändringarna medför också att det blir tydligare för byggnadsnämnden i vilka situationer som detaljplanekravet gäller. Ändringen innebär dock inte någon ändring i förhållande till hur systemet redan är avsett att tillämpas.

I promemorian framgår att förslagen framför allt påverkar kommunerna, genom att det ställs ytterligare krav på detaljplaneprocessen. Vidare kan den som ansöker om bygglov eller förhandsbesked påverkas, genom att det i vissa fall kommer att behövas ytterligare underlag för att byggnadsnämnden ska kunna ge lov för ett MKB-projekt i områden som inte omfattas av en detaljplan. Kommunen kommer att kunna täcka de ökade kostnaderna genom avgifter, vilket i viss mån kommer att påverka den som ansöker om bygglov.

Stadsbyggnadskontoret bedömer att de föreslagna ändringar i PBL endast i mindre omfattning påverkar hur detaljplaneärenden ska handläggas. Det är heller inte sannolikt att ändringarna kommer att få någon större praktisk påverkan på stadsutvecklingen, klimatpåverkan eller andra miljöeffekter. Lagstiftningen blir mer detaljerad i flera avseende, men förslaget innebär inte någon tydlig förändring i hur miljöbedömningsprocessen ska hanteras. Det finns en påtaglig risk att tillkommande moment i processerna tar ytterligare resurser i anspråk vilket kan komma att förlänga detaljplaneprocessen. För bygglovshandläggningen innebär tillkommande moment i prövningen att det kan komma att ta längre tid från ansökan till beviljat lov, vilket är problematiskt i förhållande till den lagstadgade handläggningstiden på 10 veckor.

Statens tydligt uttalade ambition att förenkla planprocessen i syfte att öka bland annat bostadsbyggandet har inte fått genomslag i promemorian. De ökade kraven på formalia i plan- och bygglovsprocesserna riskerar att förta de eventuella effekterna av andra beslutade åtgärder, som till exempel standardiseringen av planbestämmelser och planhandlingar som införs parallellt med promemorians förslag. Nyligen införda ändringar i andra lagstiftningar, exempelvis artskyddsförordningen påverkar också planprocessens längd och utfall på ett påtagligt sätt. Ett mer samordnat och långsiktigt agerande kring plan- och bygglagen från lagstiftarens sida hade varit önskvärt.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2021 för ärenden som påbörjas därefter. Den föreslagna ändringen i PBL är ytterligare en i

2020-09-03

Diarienummer

BN 2020/0289

raden av ändringar sedan nuvarande PBL (2010:900) trädde i kraft. Detaljplaneprocesser spänner ofta över ett till tre år, ibland längre tid, vilket innebär att flera olika versioner av PBL kommer att gälla parallellt. Det har varit så vid ett flertal tillfällen tidigare och det är tydligt att det innebär ett merarbete för förvaltningar och nämnder att säkerställa att rätt lagrum tillämpas i respektive ärende.

Beredning

Kommunkontoret har översänt ärendet för yttrande. Stadsbyggnadskontoret har upprättat förslag till yttrande.

Barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts relevant i ärendet.

Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna ändringarna i PBL kan komma att medföra merarbete i detaljplane- respektive bygglovsprocesserna. Det är inte möjligt att avgöra i vilken omfattning.

Föredragning

Byggnadsnämndens yttrande ska tillsammans med miljönämndens yttrande utgöra underlag för kommunstyrelsens sammanvägda yttrande till regeringen.

Hans Juhlin
Stadsbyggnadsdirektör

Ole Kasimir
Planchef

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:

Kommunstyrelsen